

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1.
(Bika Bérház). Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.
Egyes szám ára: hétköznap (4 oldal)
8 pengő, vasárnap (8 oldal) 10 pengő.

Mozgó bér és fizetés skálát

Lapunk hasábjain többször fejtettük, hogy az árak és bérek versenyfutásában a bérek és fizetések maradnak mélyen elul és hogy ezen az állapoton sürgősen segíteni kell. A legfontosabb elemiszterek árai már messze túlhaladták a munkabéreket és tisztviselői fizetéseket. Enyhítené a helyzetet, ha hatósági áron lehetne juttatni a dolgozóknak a közlekedési cikkeknek legálább minimális hányadát, de tudvalevő, hogy a mostani szükségletek mellett ez kivihetetlennek bizonyult. A dolgozók kénytelenek a szabadforgalomban beszerezni amit lehet, itt azonban a folyton emelkedő árak gördeitelek eléjük áthágatlan akadályokat. Mégha történik is bér- és fizetésemelés, mikorra a felemelt összeg a munkás vagy tisztviselő kezébe jut, már szinte illuzóriusá válik a javítás, mert az árak messze túlhaladták a különbözeteit.

A mult világháború után bekövetkezett inflációs időkben az árindex alapján történő bér- és fizetésrendszerrel segítettek úgy ahogy a nehézségeken. A régebbi korosztályok még emlékeznek a drágasági pótlék rendszerére, mely az alapfizetésekre és bérekhez számított a drágulás mérvé szerint. Hivatalosan megállapították a legfontosabb közlekedési cikkek ára illetve a létfontosságú költségek összege és ezek szerint állapították meg a drágasági pótlék úgy a közalkalmazottaknál, mint a legfontosabb ipari szakmáknál. Tagadhatatlan, hogy ez a rendszer nem volt alkalmas a drágaság megfékezésére, de mégis úgy ahogy védte a dolgozókat a drágaság végül rohamával szemben.

A jelenlegi viszonyok sem igen mutatnak más képet és mégis mindaddig nem igen gondoltak az árindex alapján történő bér- és fizetési rendszer bevezetésére. Maguk a szakszervezetek illetve a Szakszervezeti Tanács eddig elvetette ezt a megoldási módot, hivatkozva az újjáépítés és az infláció elleni küzdelem jelentőségére. Tiszteletreméltó álláspont volt, igen ám de tarthatónak nem bizonyult. Nem lehetett mérsékelni a béreket, mikor arról az árak nem vettek tudomást. Mi magunk már abban az időben, mikor arról vita folyt, rámutattunk arra: lehetetlen, hogy a fixfizetések és a munkások hozzanak áldozatot, mint ahogy a mezőgazdasági rétegektől sem lehet kívánni, hogy a maximális árral és a beszolgáltatással járó terheket viseljék, mikor az ipari cikkek ára az égig nő és mikor a háború forrágában talán ők szenvedtek a leg-több kárt.

A nyáron éppen a nyomdászokat támadták a szakszervezetek egyik szárnya részéről, mert valamivel arányosabb bért váltak ki a maguk számára. Akkor még uralkodott a bérkötöttség elkövetése. Az élet azonban már túlhaladta ezeket az elképzeléseket. Most már munkásoldalon határozottan elhangzott a mozgó bérskála rendszerének követelése. Vagyis a bérek igazodjanak nyomában a közlekedési cikkek árához. Helyesíthető követelés. Más nincs ahhoz, hogy a dolgozók munkaképességét, legalább mini-

Vásáry István nagy beszéde az igazi demokráciáról, a közellátásügyről, a tisztviselők helyzetéről

„Nem vagyunk hajlandók feláldozni a demokráciát, sem az anarchiának, sem a diktatúrának“

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt debreceni szervezete tegnap nagyszabású tisztviselő-gyűlést tartott. Eredeti terv szerint a párhelyiség nagytermében tartották volna a gyűlést, azonban a terem már jóval a gyűlés megkezdése előtt zsúfolásig megtelt s így a pártvezetés intézkedésére a gyűlés színhelyét áttették az Arany Bika dísztermébe, amelyet teljesen megtöltött a több ezer főnyi közönség.

Az értelmiség számíthat a Kisgazda Pártra

Az imponáns gyűlést dr. Lévay Zoltán nemzetgyűlési képviselő, a párt főügyésze nyitotta meg. Hangzott, hogy a sokszor és ok nélkül mellőzött értelmiség számíthat a Független Kisgazda Párt támogatására. Erőnk tudatában nyugodtan nézünk az elkövetkező választások elé: a nagy döntésnél ott lesz a polgárság is — mondotta nagy taps kísérelében.

Boldogh Károly MÁV főintéző, a közalkalmazott tagozat elnöke hangsúlyozta, hogy bizonyos oldalról sorozatos támadások indultak meg a tisztviselőtársadalom ellen — általánosítva. A tisztviselők betöltésénél számtalan sérelmet érte a közlekedési kárt. Sokszor volt fontosabb a pártigazolvány, mint a szakszerűség. Ez után vázolta azokat a célkitűzéseket, amelyekkel a Kisgazda Párt a szűbb jövő felé akarja vinni a nemzetet.

Vásáry István a párt küzdelmeiről

Zúgó taps köszöntötte dr. Vásáry István ny. minisztert, aki közel kétórás hatalmas beszédben áttekintő képet adott a Kisgazda Párt multjáról és a jelenlegi belpolitikai helyzetéről.

Rámutatott arra, hogy a polgári pártok közül az egyetlen volt a Kisgazda Párt, amely mindenkor árcsen szembeállt a kezdeti elmulasztott rendszer nemetbarát politikájával. A reakció elsősorban a tisztviselőkat szorította jármába, megalázva emberi méltóságában. Arra használták ezt a réteget, hogy vele vették üldözöbe azokat, akik nem voltak az uralmon lévő kormányal egy véleményen. Lassanként a szolgalelkűség szellemét igyekeztek a polgárság körében kitenyészteni. Később ötek az „egykezek”, jött az ország eladása. A Kisgazda Párt volt az, amely hangos szóval követelte a visszaélések megelőzését, a magyar csapatok visszavonását Ukrajnából és a bácskai erőszakosságok megtorlását. Egyetlen párt volt, amely nem titokban, földalatti szervezkedésben, hanem nyíltan vétót kiáltott a germán politika ellen.

— Nem szoktam magamról beszélni — mondotta Vásáry István —, de azok után a minosít-

hetetlen támadások után, amelyek személyemet különösen az utóbbi időben érték, meg kell mondanom: mindössze három voltunk azok, akik ellene szavaztunk a szövetséges hatalmaknak szóló hadüzenetnek. (Nagy taps.) Nem voltak ott a mostani bátor férfiak! Aztán jöttek az összehozás keserű napjai, amikor a Független Kisgazda Pártnak kellett előállni. Azt is meg kell mondanom, hogy ott állott mellettnk kezdetől fogva a szociáldemokrata munkásság; (a nagygyűlés közönsége hosszan, lelkes tapsal tüntetett a szociáldemokrata munkásság mellett) amelynek pártjával mi már a reakció elnyomatása alatt becsületesen és őszintén együttműködünk. (Nagy éljenzés.) Mi a felszabadulás után a bennünket jogosan megillető vezető szerepet megosztva indítottuk meg az életet, nem keressze azt, hogy ki melyik párt-hoz tartozik. Lassanként azonban megindult egy folyamat, amely fokról-fokra kezdte mérgezni az együttműködést. — Kezdetét bizonyos oldalról előtérbe került a hatalomra való törekvés. Mi, akik a multban harcoltunk az igazi demokráciáért — mondotta felémelt hangon Vásáry István —, ma is demokráciát akarunk és semmi körülmények között sem vállaljuk egy kisebbség uralmát. (Zúgó taps.)

A demokrácia értelme

A szónok ezután idézte Atlee angol munkáspárti miniszterelnöknek egy beszédét, melyet a szakszervezeti kongresszuson tartott s amelyben klasszikusan határozta meg a demokráciát, mint az emberi szabadság védőpajzsát. Állítjuk és ha kell bizonyítjuk is — mondotta Vásáry István —, hogy mi is hasonlóképpen értelmezzük a demokráciát. A demokráciának elve és elengedhetetlen kelléke a jogrend, mely mindenkit kötelez az igazságra, amelyre kötelez, de amely nem téri, hogy az emberi szabadság, az emberi méltóságot például dobja egyeseknek, pártoknak, még kevésbbé hatóságoknak. (Nagy taps.) Azt akarjuk, amit az angol elmondhat: Az én házam az én váram! Semmiféle pártigazolvány nem mentesítheti a bűnt a következőknek alól.

A Kisgazda Pártnak a nemzet lelke él!

— Fáj nekünk azt látni, hogy megkezdődött a folyamat, amely a Kisgazda Pártot széjjelzúleszteti és megfojtani akarja. Jöttek kezdetben szíréhangok, hogy más a Kisgazda Párt Debrecenben, mint Pesten; aztán a vádak, hogy nálunk van bal és jobboldal. A Kisgazda Párt egységes, mert tudja, hogy a nemzet lelke él benne! (Viharos taps.) Sajnálatos, hogy a Magyar Kommunista Párt sajtója nap-nap után támadásokat intéz a párt ellen. Vár-

tuk, hogy a felelős vezetőkben fellámad a felelősség érzete. Meg kell mondanunk: ebben csalódtunk. Megkezdődött a reakció keze. Mi a multban ádáz harcoltunk a reakció ellen és harcolunk a jelenben és harcolunk a jövőben minden reakciós törekvés ellen, bármelyik oldalról jön is. A demokráciát nem vagyunk hajlandók feláldozni sem az anarchiának, sem a diktatúrának. Velünk szemben a túldóladon jätsszák a nagy demokráciát, de ugyanakkor hivatalos lapjaikban leszögezik, hogy számukra a demokrácia csak alkalmi állapot, mert utána továbbmennek céljaik felé.

A közellátás problémája

Ezután a kritika jogával foglalkozott Vásáry István és hangsúlyozta, hogy a reakció elmelegítésével ettől a jószándékú és építő kritikától nem lehet elriasztani a Kisgazda Pártot. Követelik a feketepiac kíméletlen letörését. Helyes. De hol van a közellátásügyi és igazságügyi miniszterek drákói rendelete, amely rendet terem ebben a lehetetlen helyzetben? Követelik a korrupció letörését. De hol vannak az illetékes miniszterek rendszabályai ezzel kapcsolatban? A közellátás problémáját úgy állítják be, mintha az egy-két kisgazdapárti főispán ténykedése következtében lenne katasztrófális. Helyi hatóságokról beszélni csupán, de senki sem emlegeti a központon. Nem rágalmozni kellene a túldóladon, hanem férfiasan kiállni az ország közvéleménye elé és feltárni a helyzetet. Igenis, egy ideig nélkülözni és szenvedni kell, de ennek a tavalyi viszonyok és az idei katasztrófális rossz termés az oka. Azonban azt is le kell szögezni, hogy a közellátásügyi miniszternek már régen meg kellett volna tennie az intézkedéseket, hogy külföldről hozzuk be az ideig katasztrófális rossz termés az oka. Azonban azt is le kell szögezni, hogy a közellátásügyi miniszternek már régen meg kellett volna tennie az intézkedéseket, hogy külföldről hozzuk be az országba a szükséges élelmiszert. A demokratikus népek segítségünkre sietnek minden bizonnyal, mert demokráciának lenni annyit is jelent, mint segíteni az arra rászorulókon.

Földreform — termelés

A földreformmal foglalkozva Vásáry István kijelentette: a földreformnak legkönnyebb része volt a földek szétdarabolása. Ezzel együtt azonban meg kell lenni a szervezési a termelést. Ez nem történt meg. Most a túldóladon jönnek elő pénzügyi és gazdasági javaslatokkal, olyanokkal, amelyek megvalósítását a kormányban éppen kisgazdapárti miniszterek sürgettek a multban és amelyeket éppen a másik oldal vetett el, vagy hallgatott agyon. Ezek a javaslatok, amelyeket választási propagandának szánunk, sérelmes a magyar közvéleményre, mert feltételezi, hogy az nem lát keresztül szándékukat.

Jöjjön tehát a mozgó bér és fizetés skála. A dolgozóknak egyedüli védelmet ez nyújt és ez biztosítja munkaképességüket is. Ami nem lehet közömbös az ország számára.

A tisztviselőkérdes

Ezután a tisztviselőkérdésről szólott Vásáry István. A tisztviselő rétegnek szabadsága, követele a Kisgazda Párt. Mi nem kényszerítünk senkit soraink közé, de nincs joga egyik pártnak sem, hogy erőszakot alkalmazzon a tisztviselőkkel szemben. Ez az emberi méltóság súlyos megsértését jelentené. A tisztviselő munkáját meg kell becsülni. Piáton azt mondja: „Senki sem juthat magasabb hivatalba, ha előbb nem állotta meg a helyét alacsonyabb beosztásban“. Ezen a téren igen szomorú dolgok történtek és történnek, különösen Erdel belügyminiszter álláspontja következtében. Ha én hozzáim elhoznam egy sarut, hogy megcsináljam, nem merék hozzáfogni, mert nem értek hozzá. De mi történik, ha mégis belekezek. Legfeljebb elrontok egy sarut. De ezenfelül még meg is büntetnek kontárság címén. Ellenben jönnek emberek, akik százezreke sorsát intézik — hozzáértés nélkül. Ezek nem kontárók? Az állami adminisztráció nem működik kellőképpen. Van, akik éppen hozzáértés hiányában nem tudják, hogy meddig tart joguk és elfeledkeznek arról, hogy kötelességeik is vannak s hogy csak annak van joga, aki kötelességét is becsületesen teljesítette.

Végül a választás jelentőségét hangoztatta Vásáry István. Sorsdöntő dátum volt történelmünkben október 7, de az lesz november 4 is. Figyelnek bennünket, hogy ezen a földön valóban demokráciát építsünk, vagy pedig egyik diktatúrát a másikkal cseréljük-e fel?

Bizalom Ory főispán iránt

Percekig tartó taps zúgott fel dr. Vásáry István ny. miniszter hatalmas beszéde után.

Lévay Zoltán pártfőügyész köszönetet mondott a szónoknak. Kenény igazságokat mondott Vásáry István, rajtuk áll, hogy követjük-e. November 4-én alkalma nyílik a nemzetnek, hogy gyakorolja legszentebb jogát. Mi a mai helyzetet csak keretnek ismerjük el, a demokrácia lehetőségeinek, amelyet tartalommal kell megöltöntenünk. Aki igazi, magyar demokráciát akar, az felszorzozik a Független Kisgazda Párt zászlaja alá.

Dr. Lévay pártfőügyész javaslatára a nagygyűlés üdvözlőtáviratot küldött a párt országos vezetőségének a budapesti győzelem alkalmából, majd a nagygyűlés határozatilag kimondotta, hogy a párt egyhangú bizalommal viseltetik Ory István főispán személye és működése iránt és elítéli azt a személyi hajszát, mely nagyon is átlátszó tendenciával folyik a főispán és rajta keresztül a Kisgazda Párt ellen.

A nagygyűlés hallgatósága hosszan ünnepelte a szónokokat és Ory Istvánt, aki előtt küldöttség fejezi ki a párt bizalmát és ragaszkodását. A forró sikerű nagygyűlés a Himnusz elénekletével ért véget.

Nagy nyerevényeket biztosít az Ujjépítési kölcsön. Próbálja ki szerencsáját, jegyezzen még ma a pénztintezeteknél.

Szellemi és közéleti vezetők beválasztása a nemzetgyűlésbe

Juhász Nagy Sándor a jelöltek között.

A nemzetgyűlési választásokról szóló törvény lehetővé teszi, hogy a megválasztott nemzetgyűlés első ülésén megalakulása előtt 10 képviselőt válasszon tagjai közé az ország szellemi és közéleti vezető személyiségei közül. A pártközi megegyezés alapján a következő 10

szellemi és közéleti személyiséget jelölték ki: Bölönyi György, Juhász Nagy Sándor, Károlyi Mihály, Kodály Zoltán, Miklós Béla, Móór Gyula, Pátzay Pál, Szentgyörgyi Albert, Szönyi István és Tamási Áron.

Fontos gazdasági minisztertanács volt

Budapest, Október 11-én, csütörtökön gazdasági minisztertanács volt, amelyet a pénzügyminiszter betegsége való tekintettel, a Pajor szanatóriumban tartottak meg. A minisztertanácsban Nagy Ferenc

ujjépítési miniszter elnöklésével pénzügyi és gazdasági kérdéseket tárgyaltak meg és fontos közellátási és pénzügyi intézkedéseket határoztak el. (MTI)

Szabálytalanul hagytak ki egyeseket a választói névjegyzékből

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt panaszirodájában több panasz is tetődött, hogy a választói névjegyzékből kihagyták, illetőleg a névjegyzékbe felvételüket megtagadták. A felvétel megtagadásának indoka a bemutatott névjegyzékek szerint az, hogy „Jobboldali vezető tag volt”. A Független Kisgazda Párt felhívja mindenkinél a figyelmét, nézzen utána: felvétel-e a választói névjegyzékbe, avagy nem. Ha a felvétel megtagadtott, mi a névjegyzékből kihagyásának az oka? Az 1945. évi VIII. tc. 5-ik szakasza 9. pontja szabálytalanul hagytak ki egyeseket a választói névjegyzékből, avagy nem. Ha a felvétel megtagadtott, mi a névjegyzékből kihagyásának az oka? Az 1945. évi VIII. tc. 5-ik szakasza 1-12. pontjában vannak felsorolva azok az okok, melyek miatt valakit a választói névjegyzékből ki lehet hagyni. Az összeíró bizottság köteles pontosan megjegyezni, hogy a kihagyás az 1945. évi VIII. tc. 5-ik szakasza melyik

pontján történt. Ahol az összeíró bizottság nem ilyen módon jár el, eljárása határozottan törvénytelen. Törvénytelen az olyan indoklással való kihagyás, hogy: „Jobboldali vezető volt”. Az 1945. évi VIII. tc. 5-ik szakasza 9. pontja rendelkezéseire való tekintettel meg kellett volna mondania, hogy az említett törvény 1-25. pontok alatti egyesületek melyikének, milyen vezető tagja volt, akit a névjegyzékből kihagytak. Amennyiben a Kisgazda Párt vezetőségének hasonló szabálytalanságok jönnek tudomására, könytelen lesz a szabálytalanság elkövetése esetén az összeíró bizottsági tagokkal szemben az 1945. évi VIII. tc. 8. szakasza büntető rendelkezései alkalmazása iránt, az illető hatóságoknál a szükséges előterjesztéseket megtenni.

Beszolgáltatási kötelezettség burgonyára

A közellátásügyi miniszter beérkezett a burgonyára és ezzel a megoldással a városok és iparvidékek fogyasztóinak burgonyaelátását kívánja biztosítani. Remélhető, hogy az igazságos elosztással, ahol kell, a jeyrendszer bevezetésével, minden fogyasztó kielégítő burgonyához jut.

A közellátásügyi miniszter rendelete értelmében termelők kat-

holdanként 20 mázsát tarthatnak meg, az ezen felüli mennyiséget kötelesek a közellátási biztosítás céljából beszállítani. Ez a kötelezettség nem terjed ki arra a termelőre, aki 800 négyzetméternél kisebb területen termel csak burgonyát. A beszállításra kötelezett gazda 5 nap alatt köteles készletét a közszolgálatnak bejelenteni.

A színészmenza érdekében

Ismeretes, hogy a belügyminiszter a pártok, ezúttal a tanácsok záráskor országosan esti 10 órában állapította meg. A debreceni színészek, akik tudvaleg október 20-án este tartják nagyzenésű műsoros táncszakajukát, most küldöttlevelükkel keresik meg Erdő belügyminisztert a házi zárakadás megfosztásának ügyében. A színészek elmondják, hogy a színészmenza felállításának ügye, — Debrecenben közel 150 ezimázi alkalmazzott van a zenek sorsát a következő hónapokban a menza felállításától függ.

Szabadságra helyezték Schadek János mérnököt

Schadek János debreceni gépész mérnök közel öt hónapja van internálva egy régebbi előadása és cikke miatt, amelyben orszorosági élményeiről számolt be. Most az igazságügyi miniszter utasítására a népügyészség megszüntette ellene az eljárást és azonnal szabadságra helyezte. A végzés megállapítja, hogy nem követett el háborús, vagy népellenes bűntettet, nem uszított a háború továbbfolytatására, sőt beszéde az akkori viszonyok között eléggé bátor hangon a Szovjet-Unióról dicsőítő kitételekkel emlékeztet meg és nem igaztolt a demokrácia ellen.

Aranyat, aranypenzt
budapesti megbízói részére
magas árfolyamon átvész
Feldheim és Társa
ékszerüzlet. Piac-u. 30.

Őszi időben óvja arcát,
kezeltesse dr. **BALASSA**
Zsigmondné kozmetikájában
különleges krémekkel. Piac-u. 28/c.

MA d. u. **BÁNK BÁN**
estle **Nászút egyedül**

Amerikai kiküldött megy Romániába és Bulgáriába

Washington. (Reuter) Byrnes külügyminiszter szerdai sajtóértekezletén kijelentette, eddig semmiféle választ sem kapott a Szovjet-Uniótól arra az indítványára, amelyben az európai békeértekezlet összehívását javasolta. Azokkal a nehézségekkel kapcsolatban, amelyek a külügyminiszterek tanácsának londoni értekezletén Romániának és Bulgáriának Nagybritannia és az Egyesült Államok részéről történő elismerése kérdésében felmerültek, Byrnes közölte, hogy új amerikai megbízottat küldenek két országba az ottani állapotok tanulmányozására. Az új amerikai kiküldött Mark Etheridge újságíró, aki Byrnes szerint eddig semmiféle kapcsolatban nem állt a külügyminisztériummal vagy a kormánnyal. Byrnes hozzátette, hogy a „három nagy” berlini értekezletén elhatározták, hogy mind a három kormány önállóan vizsgálja meg a Balkán-államokban uralkodó állapotokat esetleges elisme-

rés szempontjából. Byrnes közölte még, hogy azzal a szándékkal utazott a londoni értekezletre, hogy az olasz fegyverszüneti feltételeket felülvizsgálja. Ezek a feltételek szerinte homályosak és igen kemények. Hozzáfűzte, hogy az olasz fegyverszüneti feltételeket már Berlinben is megvitatják, de sem Nagybritannia, sem a Szovjet-Unió nem járult hozzá az amerikai állásponthoz. Kijelentette, a maga részéről nem látja szükségét annak, hogy az olasz fegyverszüneti feltételeket továbbitkolják és megigértte, tárgyalni fog a többi kormány illetékeseivel a feltételek nyilvánosságra hozatala érdekében.

Byrnes a sajtóértekezlet során azt is jelezte, hogy a „három nagy” Potsdamban megegyezett abban, hogy külön-fülön közeledést keresnek a török kormányhoz a Dardanellák nemzetközivé tételére vonatkozóan a montreauxi megállapodás felülvizsgálása érdekében. (MTI)

Külön listákon

Budapesti jelentés szerint a Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt vezetősége

úgy döntött, hogy az országos választásokon külön listákon indulnak.

Lakbérigénybevétel a kommunisták gazdasági terveiről

A „Szabad Nép”, a Kommunista Párt központi organumának jelentése szerint a kommunista miniszterek a gazdasági és pénzügyi helyzet megjavítására javaslatot tettek, melynek főbb pontjai: a jól keresők energiák megadóztatása, a bányák államosítása és lakbérigénybevétel.

Az első két pont ellen nem lehet észrevételnek helye. Szakértők doiga, hogy célravezető voltukai megállapították és kidolgozták a végrehajtást. Ellenben a harmadik pont már igenis sok kisémbert érdekel, hogy a lakbérigénybevétel megvalósuljon.

A kommunista javaslat szerint lakások és üzlethelyiségek bérjévedelmét igénybe kell venni az állam és város javára. Az alapszöveg a békebelinek nyegedében, vagy felében lehet megállapítani, de havonta meg kell szorozni a drágulási kulcsal éppúgy, mint az adónál.

Tudvalevő, hogy a háztulajdonos már annyira teher sújtja, hogy a háztulajdonos csaknem ráfizet házára és a bérjévedelem alig fedezi az adókat és kiadásokat. Ujabbban

a „házasodópótlék” révén a tulajdonos is bérfizetővé vált. De ha a bérjévedelmét teljes egészében igénybe vennék, akkor egész sereg kis ember kerülne végső nyomorba, egész sereg kisháztulajdonos háza menne reparálni, a legelmebb költségeket előteremteni a ház karbantartására. Sok kispárosnak és más kisézisztenciának „nyugdíj” képezi a néhánylakásos ház csekélyke bérjévedelme. Most ettől is elesnének.

Azonkívül a tervezett rendelkezés végrehajtása káros kihatással lenne a lakástermelésre, építkezésekre, renoválási munkákra és a bombaszerű házak kijavítását is hátráltatná. Hiszen ki hozná rendbe házáat, tenné lakhatóvá a sérült házrészeket, ha egyáltalán nem számíthatna még a legminimálisabb lakbérre sem. Végeredményben a következmény a ma is fennálló lakásínség növekedése lenne.

Véleményünk szerint a „lakbérigénybevétel” több bajt okozna, mint hasznot, tehát sürgősen — el kell vetni.

Szeged felszabadulási ünnepén Révai József beszélt

Szeged város felszabadulásának első évfordulója alkalmából a város emlékünnepséget rendezett a Nemzeti Színházban.

Az ünnepélyen Révai József, a kommunista „Szabad Nép” főszerkesztője megemlékezett az egy év előtti időkről, megállapítva, hogy Szegeden kovácsolódott egységbe az a demokratikus koalíció, amely kezébe vette a magyar ujjépítési ügyét.

A továbbiakban a Kommunista Párt szerepéről beszélt, majd a Kisgazda Pártot bírálta. Az együttműködést vállalják, de feltételek mellett. Ezekről a következőket mondta a Révai:

— A mi feltételeink a további együttműködésre a következők: Azonnali rendszabály a gazdagok megadóztatására, a szénbányák haladéktalan szocializálása, továbbá azoknak az üzemeknek állami igénybevétele, amelyeknek tulajdonosai szabotálják az üzem működését. A tömegek a demokrácia mellett állanak, de útnak is, ha kell. Az a veszély forog fenn, ha a reakció tovább üzi játekát, akkor az újjépítés helyett

polgárháború lesz. Ezt mi nem akarjuk, mi akarjuk a nemzeti összefogást, de ha az kell, hogy megmutassuk erőnket, visszaverjük a reakciót. Csak a reakció elleni harc lehet az az alap, amelyen az új nemzeti egység létrejöhét.

Legényei Józsefet letartóztatták

A budapesti főkapitányság letartóztatta dr. Legényei Józsefet, a volt pécsi dírdíjakot, majd a Rádió bemonodóját, aki mind a Sztójai, mind a Szálasi rezsim lelkész-kiszolgálója volt. Hazaszivárgás közben a komáromi táborban fogták el.

FIGYELEM!
VESZEK: Törött varrógépet,
rádió, kerékpár, gramofon
alkatrészeket.
Horváth Tihamér műszerész m.
Deák Ferenc-utca 9.

Mindenféle fotó cikket, gépet,
papírt, filmet vesz és elad
Berzéki fotó Piac-
u. 38.

MA estle **KAMARA színház**
Warrenné
Mestersége

„Betörő urak!”

Debrecenben az utóbbi időben elszaporodtak a betörések. A betörők különös szeretettel „keresték fel” az üzleteket. Az elmúlt napok egyikén például egymásután nyolc betörést jelentettek a debreceni rendőrségen. Az egyik csapatnál kereskedő most „közbeszólt” a szohozatos betöréseket illetően. Üzletének kirakatába egy táblát helyeztet el és azon a következőket olvassuk: „Betörő urak! Kár a fáradságot! Éjszákára mindent hazaviszünk!”

Rövid táviratok

Londonból jelentik: Hamshire grófság egyik falujánál pénteken kigyuladt és lezuhant egy Liberator-gép, amely cseh emigránsokkal indult Csehszlovákiába. A gép roncsai alatt eddig 23 holttestet találtak meg. (MTI)

Newyorki jelentés szerint a kongresszusnak beterjesztett legújabb adójavaslatok értelmében általánosságban tízzszázalékkal csökkentik az adókat az Egyesült Államokban.

A román rádió jelenti, hogy Baics község közelében rendkívül gazdag aranylóhelyet fedeztek fel. Egy tonna kőzetből 9 kg aranyat és 1 kg ezüstöt nyertek.

Színház — Mozi

WARRENNÉ MESTERSEGE

A debreceni Kamara Színház az utolsó bemutatójával érkezett el igazi hivataloshoz: abszolút irradmát adott **Bernhardt Shaw**: Warrenné mestersége c. színművének előadásával. A darab, melynek drámai erejét és magas intellektuális értékeit a legújabb közéleti körülmények közötti különbségek összevetésére adja az emberi lélek természetesen tisztulási folyamatát vetíti Tiszteletreméltó gyermekként való anyai küzdelem. Ennek a küzdelemnek morális alapot csak az nyújthat, hogy ha nem kerül észrevételbe a társadalmi rend szabályai val. Egyénileg lehet tragikus Warrenné alakja és lehetnek bizonyos emelkedett szempontból mentő körülményei az erkölcsi világrand azonban éppen azért, mert igazságra támaszkodik, nem szenvedhet csorbát.

A darab címszerepét, a teljes értékű és sok tapintatot megkívánó Warrenné **B. Kovács Teréz** mintázta megkapó, precíz és színesen. Azt a tragikus harcot, amely korlátolt és benne folyik, megrázó erővel viszi a végő kirobbanás és összeomlás csúcspontjára. Játékában a feszültség művészi fokozása nem mindennapi elemény. A nyitólámpa szigorú erkölcsi követelmények között nevelkedő, de ezekben elteletében néha mégis megingó Wivie alakja külön fejezetet érdemel. Nehéz meghatározni az engedékenyebb belátásra bírják az őszinte érzésekből fakadó anyai könyök és mivel igazán ember, megem tud felülemelkedni a sok talán fény között, nem látja meg az aranyat sem. **Havadi Nagy Ilona** tökéletesen megélt szerepe minden követelményeinek az alkalommal is díszre, kifogástalanul állt helyt. **Thuroczy Czulának** nemcsak a formában, hanem a művészi mérték-tartásban bővelkedő intelligencia játéka biztosítja az osztályon sikert, hanem szép orszáma a kellemes hat. **Marki Csaba** Frankja életétől és egészsége feltöltéstől duzzadó. O jelent a darabban a lendületet a tüzet a minden elsőrő hatalmat, s mégis egyben a bölcs megértést tolmácsolásának igazi, hibátlan átadásával. **Deák Sándor** mintázását művészi becsü tudatosság jellemzi. **Balint Gábor** formálókészége hibátlan.

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Sombath este 6 ó **Nászút egyedül**
Vasárnap d. u. 6 ó **Nászút egyedül**
Hétfőn este 6 ó **Nászút egyedül**
Kedden este 5 ó **Nászút egyedül**

KAMARA SZÍNHÁZ

Sombath 5 ó **Warrenné mestersége**
Vasárnap 5 ó **Warrenné mestersége**
Hétfőn 5 ó **Warrenné mestersége**
Kedden 5 ó **Warrenné mestersége**

APOLLO MOZGÓ: Ez a villa eladó. Magyar film. Előadások: 1/3, 1/5 és 6.

PETŐFI MOZGÓ: Izgalmas amerikai film: „Asszonylázadás”. Előadások: 1/3, 1/5 és 6 órák, vasárnap d. e. 11 órák is.

METEOR MOZGÓ: Elkésett levél. Magyar film. Előadások: 4, 1/6 órák.

Vagyonmentő, Bádagos u. 1.

Női kalap és turbánok
készítését olcsó áron vállal
OLGA kalapszalón
Teleki-utca 27. sz.

